

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘(๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ประกอบกับมาตรา ๘๔(๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกรและมาตรา ๘๔(๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕(๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

ตามยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตร มั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งนำนโยบายสำคัญ และสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับ ดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิต ให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” โดยประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์

สรุปสาระสำคัญ

๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกภพอธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ด้านอื่นๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราทำทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่นๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่ออนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่างๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง

โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล การปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ ปรับรูปแบบธุรกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด การส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้สามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่กับการยกระดับรายได้ และการกินดีอยู่ดี การเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง ลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศ กำหนดแนวทางการพัฒนาขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการและการท่องเที่ยว ยกระดับการผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าให้สูงขึ้นด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต พัฒนาปัจจัยสนับสนุนต่างๆ ในส่วนของโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ ด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน บุคลากร และเชื่อมโยงประเทศไทยกับประชาคมโลกและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสู่อนาคต เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตภาพ การผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่าและความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อรักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูง ทั้ง ๕ ด้าน คือ

๒.๑) **เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น** ส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย มาเป็นผลิตภัณฑ์การเกษตร รวมทั้งสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) โดยส่งเสริมมาใช้ในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูงเป็นสินค้าเกษตรชนิดใหม่ ให้รองรับความต้องการของตลาดยุคใหม่ เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจของท้องถิ่น สร้างจุดเด่นความแตกต่างของสินค้าเกษตรไทย ในตลาดโลก ส่งเสริมการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาและเทคโนโลยีในการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาด รวมถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาลพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นให้ได้รับการรับรองมาตรฐานทั้งระดับในและต่างประเทศ การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ การส่งเสริมการสร้างแบรนด์สินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และการสร้างความต้องการของสินค้าด้วยการสร้างเรื่องราวของสินค้าให้เป็นที่รู้จักและยอมรับในคุณภาพทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการผลักดันการส่งออกสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ไทยและสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และพืชผลเกษตรและผลไม้เขตร้อนอื่นๆ สู่ตลาดโลก

๒.๒) **เกษตรปลอดภัย** สร้างความตระหนักแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคทั่วโลกในเรื่องความสำคัญของมาตรฐานระบบการจัดการความปลอดภัยของอาหาร ภูมิใจและวางกรอบให้เกษตรกรและผู้ผลิตทางการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับมาตรฐาน และเข้าสู่ระบบมาตรฐานการจัดการคุณภาพทางการเกษตรที่ได้รับการรับรองจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ ให้ความรู้เกษตรกรด้านกระบวนการผลิตตามมาตรฐานสากลเพื่อมุ่งสู่การเลิกใช้สารเคมีในภาคเกษตร การเพิ่มพื้นที่และปริมาณการผลิตเกษตรอินทรีย์ในระยะต่อไป โดยส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรในการทำเกษตรปลอดภัย และเปลี่ยนผ่านไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์ตลอดจนสนับสนุนกลไกทางการตลาดแก่เกษตรกรที่ต้องการทำการเกษตรอินทรีย์ การพัฒนาระบบการตรวจรับรองคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทย รวมถึงระบบตรวจสอบย้อนกลับ สำหรับการตรวจสอบที่มาของสินค้าในทุกขั้นตอนให้เป็นไปตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๒.๓) **เกษตรชีวภาพ** ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ในการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิต และนำไปสู่การผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ สร้างความมั่นคงของประเทศทั้งด้านอาหารและสุขภาพ โดยเฉพาะพืชสมุนไพร ที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรในระดับภูมิภาคและระดับโลก โดยการส่งเสริมการทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืน รวมถึงส่งเสริมการปลูกสมุนไพรเป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสม

ของสภาพแวดล้อมในพื้นที่ เพื่อการผลิตและแปรรูปสำหรับอุตสาหกรรมการแพทย์ การสร้างเสริมสุขภาพและ พัฒนาต่อยอดสู่อุตสาหกรรมอื่นๆ โดยคำนึงถึงปริมาณและคุณภาพมาตรฐานตามความต้องการของตลาด ทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นเทคโนโลยี สะอาด เทคโนโลยีวัสดุ และนาโนเทคโนโลยี เพื่อการเกษตรและการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร โดยสร้างความร่วมมือที่ใกล้ชิดระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชนที่มี องค์ความรู้ ภูมิปัญญาดั้งเดิม พัฒนาต่อยอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้ง ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๔) **เกษตรแปรรูป** ปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมทั้ง นวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูปสร้างความแตกต่างและเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้ง ส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกษตรคุณภาพสูงของไทยสู่ตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ โดยส่งเสริมการแปรรูป สินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดที่มีความหลากหลาย ด้วยการต่อยอด ผลงานจากสถาบันวิจัยสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ การส่งเสริมให้นาเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาพัฒนาต่อยอด สินค้าเกษตรขั้นต้นให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง การส่งเสริมการใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรเพื่อ แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ สนับสนุนการนาเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการสร้างสรรค์ บรรจุภัณฑ์ อัจฉริยะ เพื่อป้องกันการปลอมปน การควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย การติดตามผลิตภัณฑ์ในระหว่าง การขนส่ง รวมถึงยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ ซึ่งช่วยเพิ่มมูลค่าทางการตลาดให้แก่สินค้า พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างแบรนด์ และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งให้ ความสำคัญในการสร้างเครื่องหมายการค้าและปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

๒.๕) **เกษตรอัจฉริยะ** นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเป็นฟาร์มอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มผลผลิตการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และเตรียมพร้อมรองรับผลกระทบจากการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตลอดจนสร้าง สมดุลเกษตรอาหารและเกษตรพลังงาน โดยสร้างและนำเทคโนโลยี นวัตกรรม และวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ ในการเกษตร ใช้เทคโนโลยีเกษตรด้านความแม่นยำ เทคโนโลยีการผลิตพืชในโรงเรือนเพาะปลูกด้วยการใช้ ระบบอัตโนมัติและเซ็นเซอร์อัจฉริยะ ติดตามการเปลี่ยนแปลง ทั้งความชื้น แสง และอุณหภูมิภายในฟาร์ม เพื่อให้ได้ผลผลิตตรงตามความต้องการ คุณภาพคงที่และสามารถวางแผนระบบการตลาดดีขึ้น รวมทั้ง เทคโนโลยีการช่วยบันทึกข้อมูลสำคัญและติดตามการบริหารจัดการภายในโรงเรือนและฟาร์ม การปรับเปลี่ยน การทำเกษตรกรรมให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งส่งเสริมการถ่ายทอด ความรู้แก่เกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ระบบการผลิตทางการเกษตรให้ปลอดภัยเหลือใช้ ตลอดจนพัฒนาระบบประกันภัย ทางการเกษตรที่ยั่งยืน เพื่อสนับสนุนและจูงใจให้เกษตรกรใช้เครื่องมือเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำ เกษตรกรรม รวมถึง การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีการเกษตร ใหม่ๆ และการใช้วิทยาการด้านเทคโนโลยีชีวภาพ พันธุวิศวกรรม ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีทางการเกษตร ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทั้งในเรื่องการปรับสภาพดิน การตรวจจับสารเคมีตกค้าง การตรวจวินิจฉัยและ รักษาโรคสัตว์และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และคุณค่าทาง โภชนาการ ลดการใช้สารเคมีในการเกษตร รวมทั้งยืดอายุการเก็บเกี่ยวและการเก็บรักษาเพื่อยืดระยะเวลาการ จาหน่ายผลผลิตและการส่งออก พร้อมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ การเกษตรสำหรับระบบฟาร์มอัจฉริยะในประเทศ โดยยกระดับเทคโนโลยีการผลิตและเครื่องจักรกลการเกษตร ให้สูงขึ้นด้วยการวิจัยและพัฒนารสร้างและกำหนดคุณภาพมาตรฐานของสินค้าเครื่องจักรกลและอุปกรณ์

การเกษตร รวมทั้งการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ การประยุกต์ใช้ข้อมูลจากดาวเทียม และเชื่อมโยงฐานข้อมูลจากการประยุกต์ใช้ระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างยั่งยืนให้กับภาคเกษตร การสร้างฐานข้อมูลการเพาะปลูกระดับประเทศ การจัดการด้านชลประทาน ทะเล และชายฝั่งรวมทั้งการติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

๓) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม อนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่างๆ มาร่วมขับเคลื่อน สนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และเตรียมความพร้อมของประชาชน ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและวัฒนธรรม และเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ

๖) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์ และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เป็นแผนระดับที่ ๒ ที่มีผลผูกพันให้ทุกหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องแปลงไปสู่การปฏิบัติร่วมกันอย่างบูรณาการยังคงมี ๒๓ ประเด็น โดยในประเด็นที่ ๓ ด้านการเกษตร มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มผลิตภัณฑมวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรและผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร มุ่งเน้นการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดการฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ในช่วงระยะเวลาของการพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดแผนย่อยไว้ ๖ แผนย่อย ดังนี้

๒.๒.๑ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น มีเป้าหมาย คือ สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการพัฒนา คือ (๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ออกสู่ตลาดสม่ำเสมอ รวมถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย (๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน และ (๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้าสร้างความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมถึง

การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกษตรอัตลักษณ์ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศและเพื่อการส่งออกไปยังตลาดโลก

๒.๒.๒ **เกษตรปลอดภัย** มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น ผ่านการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย โดยมีกรอบการค้าระหว่างประเทศและแนวโน้มความต้องการการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารที่ปลอดภัย ที่ทำให้การผลิตสินค้าเกษตรและอาหารต้องมีการปรับตัวให้เข้าสู่ระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของอาหาร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดีต่อสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่ที่มีคุณภาพและความปลอดภัย มีเป้าหมาย สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ

คุณภาพมาตรฐานและระบบการรับรองความปลอดภัยในระดับต่างๆ รวมถึงการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย เพิ่มความสามารถในการเข้าถึงอาหารอย่างทั่วถึงและปลอดภัย สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของเกษตรปลอดภัย และส่งเสริมด้านการขยายตลาดบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมทั้งสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่ระดับอินทรีย์วิถีชาวบ้านเพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

๒.๒.๓ **เกษตรชีวภาพ** สนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพทางการเกษตรเพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ และประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม เพื่อการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายชีวภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และพัฒนาผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ รวมถึงพัฒนาเชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และใช้ฐานการทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อใช้ประโยชน์และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ รวมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสม และส่งเสริมให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพ

๒.๒.๔ **เกษตรแปรรูป** สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ ตลอดจนให้ความสำคัญกับตราสินค้าและปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน ให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร รวมทั้งสนับสนุนการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่ง และยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

๒.๒.๕ **เกษตรอัจฉริยะ** ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ทางการเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรแห่งอนาคต เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร เทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ

เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมการทาระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยถ่ายทอดและสนับสนุนเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรในราคาที่เข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๒.๒.๖ ระบบนิเวศการเกษตร ให้ความสำคัญกับมาตรการสนับสนุนที่จะช่วยให้การสร้างมูลค่าในภาคเกษตรดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม อาทิ การเพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการทรัพยากรทางการเกษตร และการพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรและระบบติดตาม ฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตรให้ทันกับสถานการณ์ การส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สนับสนุนภาคการเกษตรที่สอดคล้องกับความต้องการและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค การส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตรเพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า

๒.๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

เป็นแผนที่มีความเชื่อมโยงและประสานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และประเด็นการต่างประเทศ ตลอดจนกำหนดขอบเขตและหลักเกณฑ์พิจารณา “ประเด็นความมั่นคง” เพื่อตอบสนองตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ต้องเห็นผลสัมฤทธิ์ภายในปี ๒๕๗๐ การยกระดับขีดความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง โดยมุ่งขยายผลกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีกรอบจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ โดยนำเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไปกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมหรือการดำเนินการอื่น ๆ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้นการจัดทำนโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ผ่านมา

วิสัยทัศน์ คือ “ประเทศชาติมีเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีศักยภาพบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน”

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

๒) เพื่อถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๓) เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบทิศทางจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ (แผนปฏิบัติการด้านต่าง ๆ แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน แผนพัฒนาในระดับพื้นที่) ที่เกี่ยวข้องกับด้านความมั่นคงได้อย่างสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายในภาพรวม

- เป้าหมายในภาพรวม ประเทศไทยมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพมากขึ้น ประชาชนดำรงชีวิตโดยปกติสุข รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพบริหารจัดการ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวมและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ

- ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในภาพรวม ความสำเร็จของการบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละตัวชี้วัดย่อยของ ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มีทั้งสิ้น ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง แบ่งออกเป็น ๒ หมวด ดังนี้

๑. หมวดประเด็นความมั่นคง เป็นประเด็นภัยคุกคามที่มีผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงสูงต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติรวม ๑๓ นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

๑. การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ
๒. การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ
๓. การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน
๔. การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล
๕. การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้
๖. การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ
๗. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์
๘. การป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหาหายาเสพติด
๙. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๑๐. การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์
๑๑. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย
๑๒. การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ
๑๓. การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่

๒. หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง

๑๔. การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ
๑๕. การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ
๑๖. การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง
๑๗. การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

แนวทางการขับเคลื่อน ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

ภาครัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Whole-of-Government Approach) และแนวทางบูรณาการการทำงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม (Whole-of-Society Approach) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวม จึงกำหนดให้มีการบูรณาการทั้งในเชิงโครงสร้างและกลไก การถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัดลงสู่ระดับหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงให้การดำเนินการมีทิศทางเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน รวมทั้งให้มีหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อนที่ชัดเจน โดยกลไกการบริหารจัดการมีความสำคัญในการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ซึ่งสภาความมั่นคงแห่งชาติ ถือเป็นกลไกสูงสุดในการกำกับและติดตามการดำเนินการในภาพรวม รวมทั้ง มีกลไกแผนงานยุทธศาสตร์ความมั่นคงเป็นกลไกหลักสำคัญเพื่อผลักดันการขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ) แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑. ระดับนโยบาย กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) มีสถานะแผนระดับที่ ๒ ไปในคราวเดียวกันกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คือ คณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

๒. ระดับส่วนกลาง อำนวยการ ประสานงาน และกำกับเป้าหมายและตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยดำเนินการไปในคราวเดียวกันกับการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ตามลำดับ คือ คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วย ๕ คณะย่อย ดังนี้ ๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการรักษาความสงบภายในประเทศ ๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง ๓) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ ๔) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและที่มีไซภาครัฐ และ ๕) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๓. ระดับพื้นที่ ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้องกับกลไกการบริหารแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ โดยมีหน่วยงาน/กลไกที่รับผิดชอบ ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) และคณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัด

๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๒.๔.๑ วัตถุประสงค์ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อ พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” หมายถึง การสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการยกระดับกิจกรรมการผลิตและการให้บริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้นโดยอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดเป้าหมายหลักของการพัฒนา จำนวน ๕ ประการ ประกอบด้วย

เป้าหมายการพัฒนาที่ ๑ การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญ ผ่านการผลักดันส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ ที่ตอบโจทย์พัฒนาการของสังคมยุคใหม่และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนและนวัตกรรม

เป้าหมายการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ มุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมและเร่งรัดการเตรียมพร้อมกำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

เป้าหมายการพัฒนาที่ ๓ การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม มุ่งลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งในเชิงรายได้ พื้นที่ ความมั่งคั่ง และการแข่งขันของภาคธุรกิจ ด้วยการสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจและจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในทุกพื้นที่ พร้อมทั้งเพิ่มโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจให้เปิดกว้างและเป็นธรรม

เป้าหมายการพัฒนาที่ ๔ การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน มุ่งลดการก่อกมลพิษ ควบคู่ไปกับการผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ ตลอดจนลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ๒๕๙๓ และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ๒๖๐๘

เป้าหมายการพัฒนาที่ ๕ การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ มุ่งสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเป็นสังคมสูงวัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีได้อย่างทันเวลามีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล

๒.๔.๒ หมวดเป้าหมายพัฒนา

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ได้กำหนดหมวดเป้าหมายพัฒนา จำนวน ๑๓ หมวดเป้าหมาย ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” หรือมุ่งหวังจะ “มี” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยหมวดหมายทั้ง ๑๓ ประการ แบ่งออกได้เป็น ๔ มิติ ดังนี้

๑) มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

หมวดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง มีความเชื่อมโยงกับกับยุทธศาสตร์ จำนวน ๓ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ในเป้าหมายประเทศไทยเป็นประเทศพัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยมีประเด็นเกษตร ที่ให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่เพื่อสร้างมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ ในการผลิตและการจัดการฟาร์ม (๒) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เป้าหมายการสร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ และ (๓) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนา ๓ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น ๒) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการ เพื่อคุณภาพ ความมั่นคงทางอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และ ๓) การเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมวดหมู่ที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน มีเป้าหมายการพัฒนา ๓ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ๒) การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และ ๓) การท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

หมวดหมู่ที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก มุ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านในระยะ ๕ ปี โดยให้ความสำคัญกับการผลักดันอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าให้เป็นอุตสาหกรรมใหม่อย่างเต็มที่ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า มีเป้าหมายการพัฒนา ๓ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) การสร้างอุปสงค์ของรถยนต์ไฟฟ้าประเภทต่างๆ เพื่อการใช้ในประเทศและส่งออก ๒) ผู้ประกอบการเดิมสามารถปรับตัวไปสู่การผลิตยานยนต์ไฟฟ้าและมีการลงทุนเทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญภายในประเทศ และ ๓) การสร้างความพร้อมของปัจจัยสนับสนุนอย่างเป็นระบบ

หมวดหมู่ที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง มีเป้าหมายการพัฒนา ๓ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ ๒) องค์ความรู้ด้านการแพทย์และสาธารณสุขมีศักยภาพ เอื้อต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าและบริการทางสุขภาพ ๓) ประชาชนไทยได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสุขภาพ และ ๔) ระบบบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพมีความพร้อมรองรับภัยคุกคามสุขภาพ

หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค มีเป้าหมายการพัฒนา ๓ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนในภูมิภาค ๒) ไทยเป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และ ๓) ไทยเป็นประตูและทางเชื่อมโครงข่ายคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค

หมวดหมู่ที่ ๖ ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน มีเป้าหมายการพัฒนา ๓ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) เศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ๒) การส่งออกของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศเพิ่มขึ้น และ ๓) อุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศมีความเข้มแข็งขึ้น

หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้ มีเป้าหมายการพัฒนา ๓ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ ๒) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจสามารถยกระดับและปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และ ๓) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ

หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน มีเป้าหมายการพัฒนา ๓ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ๒) ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง และ ๓) การพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่ อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม มีเป้าหมายการพัฒนา ๒ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) คริวเรือนที่มีแนวโน้มกลายเป็นครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม จนสามารถหลุดพ้นจากความยากจนได้อย่างยั่งยืน และ ๒) คนทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ มีเป้าหมายการพัฒนา ๓ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) การเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ๒) การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และ ๓) การสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีเป้าหมายการพัฒนา ๓ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) ความเสียหายและผลกระทบ จากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง ๒) ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง และ ๓) สังคมไทยมีภูมิคุ้มกันจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การ พัฒนาแห่งอนาคต มีเป้าหมายการพัฒนา ๓ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคม ได้อย่างสงบสุข ๒) กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถ สร้างงานอนาคต และ ๓) ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน มีเป้าหมายการพัฒนา ๒ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้ และ ๒) ภาครัฐที่มีขีด สมรรถนะสูง คล่องตัว

๒.๕ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐

การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG MODEL) ด้านการเกษตร จากที่คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ เห็นชอบให้การขับเคลื่อนการพัฒนา เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (BIO-CIRCULAR-GREEN ECONOMY : BCG MODEL) โมเดล เศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๔ เป็นต้นไป และให้คณะกรรมการบริหารการพัฒนา เศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (BIO-CIRCULAR-GREEN ECONOMY : BCG MODEL) พิจารณากำหนดและดำเนินแผนงาน/โครงการต่างๆ ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนา ประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ ซึ่งการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG มีวัตถุประสงค์หลัก ๓ ประการ ๑) การอนุรักษ์ ฟื้นฟู จัดการการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพและวัฒนธรรม ๒) การสร้างคุณค่าเพิ่ม (VALUE CREATION) ให้กับทรัพยากรชีวภาพและวัฒนธรรม และ ๓) การสร้างความสามารถ ในการพึ่งตนเอง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG MODEL) ด้านการเกษตร โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พร้อมด้วยสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้แทนสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) เป็นกรรมการ และเลขานุการร่วม ซึ่งคณะกรรมการชุดดังกล่าว จะกำหนดแนวทาง มาตรการ และกลไกการดำเนินงานร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ตลอดจนวางระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์

“สำหรับการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วย BCG MODEL มีเป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรของประเทศไทยสู่ ๓ สูง คือ ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง รายได้สูง ด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผสมภูมิปัญญา ยกระดับผลผลิตเกษตรสู่มาตรฐานสูง ครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพ โภชนาการ ความปลอดภัย และระบบการผลิตที่ยั่งยืน ให้การทำการเกษตรเป็นอาชีพที่สร้างรายได้สูง มีผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม สินค้าเชิงนวัตกรรมที่หลากหลาย กำหนดราคาขายได้ตามคุณภาพของผลผลิตเกษตร อันจะส่งผลให้ GDP ภาคเกษตรเติบโตอย่างสมดุลและมีเสถียรภาพ รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น เกิดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน”

โดยแนวทางการพัฒนาภาคการเกษตรด้วย BCG MODEL จะดำเนินการใน ๔ แนวทาง ได้แก่ แนวทางที่ ๑ อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรทางการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมเกษตรสมัยใหม่ การผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง แนวทางที่ ๓ พัฒนาเกษตรกรรมมืออาชีพและเสริมสร้างความเชี่ยวชาญของบุคลากรภาครัฐ และ แนวทางที่ ๔ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะคัดเลือกโครงการและกิจกรรมของหน่วยงานต่างๆ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ที่สอดคล้องกับกรอบการดำเนินงาน BCG VALUE CHAIN ภาคการเกษตร ภายใต้หลักการตลาดนำการผลิต และให้หน่วยงานระดับกรม จัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อน BCG ภาคการเกษตร เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณประจำปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ รวมทั้งการขับเคลื่อนในระดับจังหวัดต่อไป

แนวทางการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วย BCG Model กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เกษตรไทยสู่ ๓ สูง "ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง รายได้สูง เป้าหมายหลัก ปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรของประเทศไทยสู่ ๓ สูง คือ ประสิทธิภาพสูงด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผสมภูมิปัญญา ท้องถิ่น มุ่งยกระดับผลผลิตเกษตรสู่มาตรฐานสูงด้วยระบบการผลิตที่ยั่งยืน ครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพผลผลิต โภชนาการ ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม เพื่อให้การทำการเกษตรเป็นอาชีพที่สร้างรายได้สูงด้วยการผลิตสินค้าเกษตรที่เน้นความเป็นพรีเมียม มีความหลากหลาย และกำหนดราคาขายได้ตามคุณภาพของผลผลิตเกษตร" โดยมีแนวทางการพัฒนา ๔ แนวทาง ดังนี้

๑. อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรทางการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
 - อนุรักษ์ พื้นฟู ดินและน้ำ สิ่งแวดล้อม และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพอย่างสมดุล
 - ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจควบคู่กับสิ่งแวดล้อม
 - สร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน
 - สร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน
๒. ส่งเสริมเกษตรสมัยใหม่ การผลิตสินค้าเกษตร และบริการมูลค่าสูง
 - นำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
 - ส่งเสริมการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐานและปลอดภัยเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ
 - บูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการนำผลผลิตทางการเกษตร
 - มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่มสูงส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน
๓. พัฒนาเกษตรกรรมมืออาชีพและเสริมสร้างความเชี่ยวชาญของบุคลากรภาครัฐ
 - เพิ่มขีดความสามารถให้แก่เกษตรกร (Smart Farmer) เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการทางการเกษตรสมัยใหม่
 - เพิ่มขีดความสามารถให้แก่บุคลากรภาครัฐ (Smart Officer)
 - เผยแพร่องค์ความรู้ BCG

๔. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

- การสนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้เกิดเศรษฐกิจสีเขียว
- สนับสนุนแหล่งเงินทุน พัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัยทางการเกษตร
- ส่งเสริมการตลาดเชิงรุก
- ระบบโลจิสติกส์การเกษตร

๒.๖ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ครอบคลุมเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคทั้ง ๖ ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคใต้ และภาคใต้ชายแดน มีเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคที่ระบุถึงทิศทางที่จะพัฒนาตามศักยภาพและโอกาส เป้าหมายที่ต้องการบรรลุ ในระยะ ๕ ปี ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย แนวทางการพัฒนา ดังนี้

๒.๖.๑ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคเหนือ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ภาคเหนือมีทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์ มีฐานทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งทรัพยากรชีวภาพที่หลากหลาย เป็นแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญ รวมทั้งมีทำเลที่ตั้งที่มีศักยภาพเหมาะสมกับการเชื่อมโยงทั้งในประเทศและอนุภูมิภาค รวมทั้งพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพ และการบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ทิศทางการพัฒนาภาค ตามแนวคิด “เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน” และโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (Bio – Circular - Green Economy : BCG Model) เป้าหมายการพัฒนา มุ่งสู่การพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ เชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค และเติบโตอย่างยั่งยืน การกำหนดแนวทางการพัฒนาภาคเหนือ ได้พิจารณาถึงความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC-Creative LANNA) ในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาคและฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ

๒) ยกกระดับการท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาคให้มีคุณภาพ สนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และกระจายประโยชน์สู่ชุมชน

๓) พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง

๔) เสริมศักยภาพของเมือง พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และระบบโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์สำคัญของภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ และเอื้อต่อการอยู่อาศัย

๕) พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุ สู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๖) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

๒.๖.๒ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นฐานการผลิตการเกษตรทั้งข้าว อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง และเป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิที่ดีที่สุดของประเทศ มีทำเลที่ตั้งที่มีศักยภาพเหมาะสมกับการเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน มีทรัพยากรท่องเที่ยวที่หลากหลาย และมีสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยที่มีความสามารถเฉพาะทางที่โดดเด่น แต่มีปัญหาคือพื้นฐานคือ คนมีปัญหาด้านความยากจน และคุณภาพชีวิต ประสบอกทุกข์และภัยแล้งซ้ำซาก และดินคุณภาพต่ำ

แนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) พัฒนาให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของ อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง” โดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ และการแสวงหาโอกาสการนำความรู้ ทักษะ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาช่วยขับเคลื่อนการพัฒนา มีแนวทางการพัฒนา ๖ แนวทาง ดังนี้

- ๑) พัฒนาภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่มุ่งสู่ฐานเศรษฐกิจชีวภาพที่มีมูลค่าสูง
- ๒) บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
- ๓) พัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน
- ๔) พัฒนาเมือง เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค
- ๕) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน

๖) ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัยให้ได้มาตรฐานและแก้ปัญหาความยากจนให้กับผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๒.๖.๓ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคกลาง (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ภาคกลางมีบทบาทสำคัญในการเป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง รวมถึงสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกที่เป็นศักยภาพของภาค เช่น อุตสาหกรรมอาหาร เครื่องดื่ม สิ่งทอ เกษษภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ยาง พลาสติก ผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ และอิเล็กทรอนิกส์ เป็นประตูการค้า การลงทุนและการขนส่งของประเทศ มีศูนย์การแพทย์ชั้นนำและสถาบันการแพทย์เฉพาะทางที่มีชื่อเสียง ทั้งของภาครัฐและเอกชน มีศักยภาพและขีดความสามารถในการพัฒนาสู่การเป็นศูนย์การดูแลและรักษาสุขภาพที่ได้มาตรฐานในระดับสากลเป็นจำนวนมาก เป็นฐานเศรษฐกิจหลักด้านแรกที่รองรับและกระจายความเจริญเติบโตของประเทศออกจากเมืองหลวงที่เป็นทั้งศูนย์กลางการบริหารราชการแผ่นดิน และศูนย์กลางการค้า การเงิน และการลงทุนของประเทศ มีเป้าหมายการพัฒนาภาค มุ่งสู่การเป็น “ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง” โดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ และการแสวงหาโอกาสการนำความรู้ ทักษะ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาช่วยขับเคลื่อนการพัฒนา มีเป้าหมายและแนวทางการพัฒนา ๖ แนวทาง ดังนี้

- ๑) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูงได้มาตรฐานระดับสากล
- ๒) ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้เป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวคุณภาพ
- ๓) พัฒนาระบบบริการส่งเสริมสุขภาพและการให้บริการทางการแพทย์ที่มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้ได้มาตรฐานในระดับสากล
- ๔) พัฒนาเมือง เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง – ตะวันตกให้เป็นศูนย์กลางการกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจของภาคกลาง
- ๕) พัฒนาและยกระดับความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตของภาคกลาง
- ๖) ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสังแวดล้อม

๒.๖.๔ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออก (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ภาคตะวันออกเป็นที่ตั้งของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งเป็นฐานอุตสาหกรรมเป้าหมายที่สำคัญของประเทศ มีโครงข่ายคมนาคมขนส่ง ที่มีประสิทธิภาพทั้งทางถนน ทางราง ทางอากาศ และทางทะเล และเป็นแหล่งการค้าชายแดนกับราชอาณาจักรกัมพูชาที่สามารถเชื่อมโยงการค้ากับประเทศในภูมิภาคอาเซียน และเอเชียแปซิฟิกได้อย่างสะดวก เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศ โดยเฉพาะผลไม้ สุก รัง ทุเรียน กล้วย ทุเรียน ทุเรียน ทุเรียน รวมทั้งมีศักยภาพในการต่อยอดการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ทั้งการท่องเที่ยวชายทะเล การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และการแพทย์ การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย และการท่องเที่ยวเชิงอารยธรรม การพัฒนาภาคตะวันออกในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มุ่งเน้นการพัฒนาที่สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของภาคให้เป็น “ฐานเศรษฐกิจสีเขียวชั้นนำของอาเซียน ควบคู่กับคุณภาพการดำรงชีวิตของประชาชนที่ดี” โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออก (Eastern Direction) ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน และการฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายและแนวทางการพัฒนา ๖ แนวทาง คือ

- ๑) พัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสีเขียวของภาคตะวันออก
- ๒) พัฒนาการเกษตรคุณภาพให้เชื่อมโยงสู่การผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่ห่วงโซ่การผลิตในระดับประเทศ และการให้บริการส่งเสริมสุขภาพ
- ๓) ยกระดับการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกสู่การเป็นจุดหมายการท่องเที่ยวของโลก ที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน
- ๔) พัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้วและตราด รวมทั้งพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนที่มีศักยภาพให้เป็นประตูเชื่อมโยงการค้าการลงทุนที่ทันสมัยกับประเทศเพื่อนบ้าน
- ๕) พัฒนาพื้นที่และเมืองให้เป็นเมืองอัจฉริยะน่าอยู่ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่มในพื้นที่
- ๖) อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพ การรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒.๖.๕ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ภาคใต้มีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับภาคและประเทศจากการท่องเที่ยว ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียง และแหล่งท่องเที่ยวทางบกที่มีศักยภาพสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างกันได้ และเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญของภาค โดยเฉพาะยางพาราและปาล์มน้ำมันที่มีการผลิตและการแปรรูปเพื่อการส่งออก มีความได้เปรียบด้านสภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่สามารถเชื่อมโยง การพัฒนา กับพื้นที่ภาคอื่นๆ ของประเทศ รวมทั้งภูมิภาคเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะด่านพรมแดน ที่มีมูลค่าการค้าสูงสุดของประเทศ

เป้าหมายการพัฒนาภาค มุ่งสู่การเป็น “แหล่งท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพ แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค” มีเป้าหมายและแนวทางการพัฒนา ๖ แนวทาง คือ

- ๑) พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวและบริการ และธุรกิจต่อเนื่องด้านการท่องเที่ยวสู่การท่องเที่ยวและบริการที่มีมาตรฐานและมีมูลค่าสูง

๒) พัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรหลักด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๓) ส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและปศุสัตว์หลักของภาค

๔) อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

๕) พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและด่านพรมแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ให้เป็นประตูการค้าการลงทุนและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ของภาค

๖) เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

๒.๖.๖ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ภาคใต้ชายแดนมีบทบาทสำคัญในการเป็นเมืองชายแดนเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว จากความได้เปรียบทางกายภาพที่ตั้งซึ่งเชื่อมโยงกับภาคใต้และประเทศมาเลเซีย โดยมีเมืองเศรษฐกิจชายแดนที่สำคัญ ๒ เมืองหลัก คือ เมืองเบตงและเมืองสุโขทัย-ลก และได้กำหนดให้จังหวัดยะลาเป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาค เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรหลัก อาทิ ยางพารา ไม้ผล และประมง และอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อการส่งออกที่สำคัญของประเทศ รวมทั้งมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ที่เป็นฐานการผลิตและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม และอาหารพื้นถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ มีสังคมแบบพหุวัฒนธรรม อย่างไรก็ตามในพื้นที่ภาคใต้ชายแดนยังมีภาพลักษณ์ความไม่ปลอดภัยจากสถานการณ์ความไม่สงบ ทำให้ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ตลอดจนมีประชาชนมีคุณภาพชีวิต มีปัญหาความยากจนสูงสุดของประเทศ

เป้าหมายการพัฒนาภาค พัฒนาภาคใต้ชายแดนให้เป็น “ฐานเศรษฐกิจชายแดนที่มั่นคงบนสังคมพหุวัฒนธรรม” มีเป้าหมายและแนวทางการพัฒนา ๖ แนวทาง คือ

๑) พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค

๒) พัฒนาเมืองชายแดนให้เป็นเมืองเศรษฐกิจการค้า การท่องเที่ยว สามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียนตอนใต้ และพัฒนาเมืองยะลาเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน

๓) ยกระดับรายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงานและสาธารณสุข เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีและสันติสุข

๔) อนุรักษ์ ฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นฐานการผลิตของภาค

๒.๗ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติโดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร มีแนวทางการพัฒนา ๕ แนวทาง ได้แก่ ๑) ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒) เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร ๓) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ ๔) พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) และ ๕) สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า มีแนวทางการพัฒนา ๘ แนวทาง ได้แก่ ๑) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด ๒) ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร ๓) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ๔) จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนา ระบบตลาดสินค้าเกษตร ๕) เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน ๖) สนับสนุนความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐและเอกชน ๗) สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร และ ๘) ส่งเสริม การค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและ นวัตกรรม มีแนวทางการพัฒนา ๓ แนวทาง ได้แก่ ๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม ด้านการเกษตร ๒) พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ และ ๓) ส่งเสริม การนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา ๕ แนวทาง ได้แก่ ๑) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร ๒) ส่งเสริมการเกษตรที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม ๓) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๔) บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร และ ๕) สร้าง ภูมิคุ้มกันทางการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change)

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ มีแนวทางการพัฒนา ๒ แนวทาง ได้แก่ ๑) พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และกระบวนการทำงาน และ ๒) ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

กระบวนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตร แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑. ระดับนโยบาย ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ซึ่งมีปลัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๔ ท่าน เป็นรองประธาน กรรมการ และเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ในการ กำหนดยุทธศาสตร์ มาตรการ แนวทาง และทิศทาง การพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ให้สามารถนำไปปฏิบัติ ได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ภาคการเกษตรมีการเจริญเติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

๒. ระดับปฏิบัติการ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) แต่งตั้ง อนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตร ซึ่งมีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับ มอบหมาย เป็นประธานอนุกรรมการ หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธาน อนุกรรมการ และผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ในการ กำหนดแผนงาน/โครงการ รายปีให้เป็นอย่างบูรณาการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดของ ยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาการเกษตร ส่งต่อแผนงาน/โครงการ สู่การขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ ของหน่วยงานต่างๆ โดยมีกลไกคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นหน่วยบูรณาการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน

๓. การแปลงแผนพัฒนาการเกษตรไปสู่การปฏิบัติ ส่วนราชการระดับกรมในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์รายละเอียดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาเพื่อกำหนดแผนงาน/โครงการสำคัญที่สามารถสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาในแต่ละยุทธศาสตร์ โดยนำแผนงาน/โครงการดังกล่าว ไปจัดทำคำของบประมาณ ประจำปี เพื่อส่งต่อสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ โดยแผนงาน/โครงการ จะต้องเป็นไปตามกรอบการเสนอของบประมาณ ประจำปี ๒ มิติ คือ ๑) แผนงาน/โครงการตามภารกิจพื้นฐาน (Function) และ ๒) แผนงาน/โครงการตามยุทธศาสตร์สำคัญของรัฐบาล (Agenda)

๒.๘ แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

วิสัยทัศน์ คือ เกษตรไทยสู่เกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ภาคเกษตรเติบโตอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

- ๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรและเกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้น
- ๒) ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้น
- ๓) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น
- ๔) ทรัพยากรการเกษตรได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า
- ๕) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของภาคเกษตรลดลง

ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่ มุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้และกระบวนการทางความคิดของเกษตรกรเพื่อไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) สนับสนุนคนรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคการเกษตร (Young Smart Farmer) และยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (Start up) และ SMEs เกษตร โดยส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยแหล่งเงินทุน และการปรับโครงสร้างหนี้สิน เพื่อสร้างความเข้มแข็งและ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมตลอดจนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาต่อยอดความคิดในการพัฒนาการผลิตไปสู่การแปรรูปขั้นต้น/ขั้นสูง เพื่อสร้างเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และเพิ่มศักยภาพของเกษตรกรให้มีขีดความสามารถเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรชั้นนำที่พร้อมสำหรับรองรับการแข่งขัน รวมทั้ง การเปลี่ยนแปลงและความท้าทายในอนาคต

เป้าหมาย คือ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความสามารถในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน และมีความสามารถในการแข่งขันสูง

แนวทางการพัฒนา ๕ แนวทาง คือ

- ๑) เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่
- ๒) สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- ๓) ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรวม
- ๔) สร้างและพัฒนากำลังคนคุณภาพในภาคเกษตร
- ๕) สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง

ให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรสู่ผลิตภัณฑ์และบริการ มูลค่าสูงที่มีศักยภาพการตลาดในอนาคต ปรับโครงสร้างการผลิตจากผลิตมากแต่สร้างรายได้น้อย (More for Less) ไปสู่การผลิตน้อยแต่สร้างรายได้มาก (Less for More) ด้วยการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์

เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่า ให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย สามารถแข่งขันในตลาดได้ โดยการสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ ยกกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร และการตรวจสอบย้อนกลับ การสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการนำผลผลิตทางการเกษตรมาเป็นวัตถุดิบตั้งต้นในอุตสาหกรรมต่อเนื่องและอุตสาหกรรมขั้นสูงแห่งอนาคต

เป้าหมาย คือ สินค้าเกษตรและบริการมีคุณภาพสูง มาตรฐานสูง ปลอดภัยสูง และมูลค่าสูง
แนวทางการพัฒนา ๖ แนวทาง คือ

- ๑) ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน
- ๒) พัฒนาและยกระดับการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตร และบริการมูลค่าสูง
- ๓) ยกกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ
- ๔) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมอนาคต
- ๕) สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัย
- ๖) ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร

เน้นการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ และการสร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน การสร้างความมั่นคงทางอาหาร โดยส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ด้วยการผลิตและบริโภคสินค้าเกษตรที่รักษาระบบนิเวศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความปลอดภัย รวมทั้งการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างคุ้มค่ามีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความสมดุลในการบริหารจัดการให้มีการใช้ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างเหมาะสม รวมทั้งลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและลดการเผาในพื้นที่เกษตร เพื่อนำไปสู่การสร้างการเติบโตได้อย่างมีคุณภาพ ตลอดจนสามารถบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรทางการเกษตรได้อย่างยั่งยืน

เป้าหมาย คือ ใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างเต็มประสิทธิภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

แนวทางการพัฒนา ๕ แนวทาง คือ

- ๑) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรที่รักษาระบบนิเวศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ๒) ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความปลอดภัย
- ๓) ส่งเสริมการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างเต็มประสิทธิภาพ
- ๔) สร้างความสมดุลในการใช้ทรัพยากรทางการเกษตร
- ๕) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร

มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศการเกษตรที่สนับสนุนการผลิต การแปรรูป การตลาด และการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่า ทั้งการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์เกษตร รวมถึงการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร โดยส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย การสร้างหลักประกัน เพื่อความมั่นคงทางการเกษตร อาทิ เกษตรพันธสัญญา การประกันภัยสินค้าเกษตร การส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร รวมทั้งการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ให้ทันสมัย เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาภาคเกษตร

เป้าหมาย คือ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร สามารถใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศการเกษตร ได้อย่างทั่วถึงและมีความสะดวก

แนวทางการพัฒนา ๒ แนวทาง คือ

๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์เกษตร

๒) สร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงทางการเกษตร ได้แก่

๒.๑ ส่งเสริมการทำเกษตรพันธสัญญาที่เป็นธรรม

๒.๒ ส่งเสริมการทำประกันภัยสินค้าเกษตร

๒.๓ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์

๒.๔ ส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร

๒.๕ พัฒนาระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ด้านการเกษตร

๒.๖ ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร

กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

๑. **ระดับนโยบาย** พระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีองค์ประกอบ ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณากำหนดนโยบายการเกษตรและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งติดตามและเร่งรัดการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้บรรลุเป้าหมาย

๒. **ระดับปฏิบัติ** หน่วยงานในและหน่วยงานภายนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการวิเคราะห์รายละเอียดแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เพื่อกำหนดแผนงาน/โครงการสำคัญในการสนับสนุนและขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมาย และตัวชี้วัดในแต่ละประเด็นการพัฒนา โดยนำแผนงาน/โครงการสำคัญดังกล่าวไปจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ ทั้งนี้ แผนงาน/โครงการสำคัญ จะต้องสอดคล้องตามกรอบการเสนอของบประมาณประจำปีใน ๓ มิติ คือ ๑) แผนงาน / โครงการตามภารกิจพื้นฐานของหน่วยงาน (Function-Based) ๒) แผนงาน/โครงการตามยุทธศาสตร์สำคัญของรัฐบาล (Agenda-Based) และ ๓) แผนงาน/โครงการในระดับพื้นที่ (Area-Based)

๒.๙ แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในช่วงระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของยุทธศาสตร์ชาติ โดยเป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนเป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม

วิสัยทัศน์ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี”
พันธกิจ

- ๑) ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
- ๒) พัฒนาเศรษฐกิจภาคการเกษตรและสหกรณ์ให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
- ๓) วางแผนการผลิตด้วยหลักการตลาดนำการผลิต
- ๔) บริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๕) ส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง
- ๖) ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ๗) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรและสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ๒๐ แนวทางการพัฒนา ดังนี้
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร

แนวทางการพัฒนา ๑ แนวทาง คือ

๑) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร ด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา มาใช้เป็นกรอบแนวทางในการส่งเสริมการประกอบอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมาย (IUU Fishing) การป้องกันและแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ รวมถึงการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร

แนวทางการพัฒนา ๑๐ แนวทาง คือ

- ๑) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น
- ๒) เกษตรปลอดภัย
- ๓) เกษตรชีวภาพ
- ๔) เกษตรแปรรูป
- ๕) เกษตรอัจฉริยะ
- ๖) การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร
- ๗) ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม
- ๘) โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร
- ๙) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้

เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่

๑๐) การพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร

แนวทางการพัฒนา ๔ แนวทาง คือ

- ๑) การเสริมสร้างทุนทางสังคม
- ๒) การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก
- ๓) การยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ
- ๔) การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา ๗ แนวทาง คือ

- ๑) การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ
- ๒) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว
- ๓) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล
- ๔) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
- ๕) การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้

เป็นไปตามมาตรฐานสากล

- ๖) การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ
- ๗) การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ ในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่ม

จากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร

แนวทางการพัฒนา ๖ แนวทาง คือ

- ๑) การพัฒนาบริการประชาชน
- ๒) การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ
- ๓) การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- ๔) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ๕) การพัฒนากฎหมาย
- ๖) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร

๒.๑๐ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๑๐.๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

แห่งสหประชาชาติ

องค์การสหประชาชาติ จึงได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาขึ้นโดยอาศัยกรอบความคิดที่มองการพัฒนาเป็นมิติ (Dimensions) ของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเชื่อมโยงกัน เรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) ซึ่งจะใช้เป็นทิศทางการพัฒนาตั้งแต่เดือนกันยายน ปี ๒๕๕๘ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๗๓ ครอบคลุมระยะเวลา ๑๕ ปี โดยประกอบไปด้วย ๑๗ เป้าหมายคือ

เป้าหมายที่ ๑ ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) สร้างหลักประกันว่าจะมีการระดมทรัพยากรอย่างมีนัยสำคัญจากแหล่งที่หลากหลาย รวมไปถึงการยกระดับความร่วมมือเพื่อการพัฒนา เพื่อที่จะจัดให้มีแนวทางที่เพียงพอและคาดเดาได้แก่ประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่งประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ในการดำเนินงานตามแผนงานและนโยบายเพื่อยุติความยากจนในทุกมิติ

๒) สร้างกรอบนโยบายที่เหมาะสมในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ บนฐานของยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สนับสนุนคนยากจน (pro-poor) และคำนึงถึงความละเอียดอ่อนเชิงเพศภาวะ (gender-sensitive) เพื่อจะสนับสนุนการเร่งการลงทุนเพื่อปฏิบัติการขจัดความยากจน

เป้าหมายที่ ๒ ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) เพิ่มการลงทุนตลอดจนการยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานในชนบท การวิจัยเกษตรและการขยายบริการ การพัฒนาเทคโนโลยี และการทานาการยืนของพืชและ

สัตว์ เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

๒) แก้ไขและป้องกันการกีดกันและการบิดเบือนทางการค้าในตลาดเกษตรโลก รวมถึงทางการจัดการอุดหนุนสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกทุกรูปแบบและมาตรการเพื่อการส่งออกทุกแบบที่ให้ผลในลักษณะเดียวกัน โดยให้เป็นไปตามอาณัติของกรอบการพัฒนาโดย

๓) เลือกใช้มาตรการที่สร้างหลักประกันได้ว่าตลาดโภคภัณฑ์อาหารและตลาดอนุพันธ์สามารถทำงานได้อย่างเหมาะสม และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลของตลาดและข้อมูลสำรองอาหารได้อย่างทันการณ์ เพื่อจกัดความผันผวนของราคาอาหารอย่างรุนแรง

เป้าหมายที่ ๓ สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) เสริมการดำเนินงานของกรอบอนุสัญญาขององค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบในทุกประเทศตามความเหมาะสม

๒) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาวัคซีนและยาสำหรับโรคที่ติดต่อและไม่ติดต่อที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อประเทศกำลังพัฒนา ให้มีการเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นในราคาที่สามารถซื้อหาได้ ตามปฏิญญาโตฮาความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้าและการสาธารณสุข ซึ่งเน้นย้ำสิทธิสำหรับประเทศกำลังพัฒนาที่จะใช้บทบัญญัติในความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้าอย่างเต็มที่ ในเรื่องการผ่อนปรนเพื่อจะปกป้องสุขภาพสาธารณะและโดยเฉพาะการเข้าถึงยาโดยถ้วนหน้า

๓) เพิ่มการใช้เงินที่เกี่ยวกับสุขภาพ และการสรรหา การพัฒนา การฝึกฝน และการเก็บรักษา กำลังคนด้านสุขภาพในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก

๔) เสริมขีดความสามารถสำหรับทุกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกำลังพัฒนาในเรื่องการแจ้งเตือนล่วงหน้า การลดความเสี่ยง และการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสุขภาพในระดับประเทศและระดับโลก

เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) สร้างและยกระดับอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษา ที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศสภาวะ และให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิผลสำหรับทุกคน

๒) ขยายจำนวนทุนการศึกษาในทั่วโลกที่ให้สำหรับประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะประเทศพัฒนา น้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในแอฟริกา ในการสมัครเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ ภายในปี ๒๕๖๓

๓) เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ รวมถึงการดำเนินการผ่านทางความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี ๒๕๗๓

เป้าหมายที่ ๕ บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศและให้อำนาจของผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) ปฏิรูปเพื่อให้ผู้หญิงมีสิทธิที่เท่าเทียมในทรัพยากรทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการเข้าเป็นเจ้าของที่ดิน การควบคุมที่ดินและทรัพย์สินในรูปแบบอื่น การบริการทางการเงิน การรับมรดก และทรัพยากร ธรรมชาติ ตามกฎหมายของประเทศ

๒) เพิ่มพูนการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมการให้อำนาจแก่ผู้หญิง

๓) เลือกใช้และเสริมความเข้มแข็งแก่นโยบายที่ดีและกฎระเบียบที่บังคับใช้ได้ เพื่อส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและการให้อำนาจแก่ผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคนในทุกระดับ

เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคน และมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) ขยายความร่วมมือระหว่างประเทศและการสนับสนุนการเสริมสร้างขีดความสามารถให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาในกิจกรรมและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับน้ำและสุขอนามัย ซึ่งรวมถึงด้านการเก็บน้ำ การขจัดเกลือ การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการน้ำเสีย เทคโนโลยีการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่

๒) สนับสนุนและเพิ่มความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการจัดการน้ำและสุขอนามัย

เป้าหมายที่ ๗ สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) ยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศในการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงการวิจัยและเทคโนโลยีพลังงานที่สะอาด โดยรวมถึงพลังงานทดแทน ประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และเทคโนโลยีเชื้อเพลิงฟอสซิลขั้นสูงและสะอาด และสนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานและเทคโนโลยีพลังงานที่สะอาด ภายในปี ๒๕๗๓

๒) ขยายโครงสร้างพื้นฐานและพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับการจัดส่งบริการพลังงานที่เป็นสมัยใหม่และยั่งยืนให้โดยถ้วนหน้าในประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี ๒๕๗๓

เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่สมควรสำหรับทุกคน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) เพิ่มเติมความช่วยเหลือเพื่อการค้า (Aid for Trade) สำหรับประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รวมถึงผ่านช่องทางของกรอบการทำงานแบบบูรณาการสำหรับความช่วยเหลือทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการค้าแก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

๒) พัฒนาและทำให้เกิดการดำเนินงานของยุทธศาสตร์โลกสำหรับการจ้างงานในเยาวชนและดำเนินงานตามข้อตกลงเรื่องงานของโลกขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ภายในปี ๒๕๖๓

เป้าหมายที่ ๙ สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) อำนวยความสะดวกการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืนและทนทานในประเทศกำลังพัฒนา ผ่านทางการยกระดับการสนับสนุนทางการเงิน เทคโนโลยี และด้านวิชาการ ให้แก่ประเทศในแอฟริกา ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็ก

๒) สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรมภายในประเทศในประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงการให้มีสภาพแวดล้อมทางนโยบายที่นำไปสู่ความหลากหลายของอุตสาหกรรมและการเพิ่มมูลค่าของสินค้าโภคภัณฑ์

๓) การเพิ่มการเข้าถึงเทคโนโลยีด้านข้อมูลและการสื่อสาร และพยายามที่จะจัดให้มีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตโดยถ้วนหน้าและในราคาที่สมเหตุสมผลได้สำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุดภายใน ปี ๒๕๖๓

เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) ดำเนินการตามหลักการการปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างสำหรับประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่งประเทศพัฒนาน้อยที่สุด โดยเป็นไปตามความตกลงองค์การการค้าโลก

๒) สนับสนุนการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการและการไหลของเงิน ซึ่งรวมถึงการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ไปยังรัฐที่มีความจำเป็นมากที่สุด เฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศกำลังพัฒนาน้อยที่สุด ประเทศในแอฟริกา รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล โดยให้เป็นไปตามแผนและแผนงานของประเทศเหล่านั้น

๓) ลดค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมของการส่งเงินกลับประเทศของผู้อพยพ (migrant remittances) ให้ ต่ำกว่าร้อยละ ๓ และขจัดการขำระเงินระหว่างประเทศ (remittance corridors) ที่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าร้อยละ ๕ ภายในปี ๒๕๗๓

เป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิทัศน์ และยั่งยืน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) สนับสนุนการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในทางบวกระหว่างพื้นที่เมืองรอบเมือง และชนบท โดยการเสริมความแข็งแกร่งของการวางแผนการพัฒนาในระดับชาติและระดับภูมิภาค

๒) ภายในปี ๒๕๖๓ เพิ่มจำนวนเมืองและกระบวนการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ที่เลือกใช้และดำเนินการตามนโยบายและแผนที่บูรณาการ เพื่อนำไปสู่ความครอบคลุม ความมีประสิทธิผลการใช้ทรัพยากร การลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีภูมิทัศน์ทางต่อภัยพิบัติ และให้พัฒนาและดำเนินการตามการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติแบบองค์รวมในทุกกระดับ ให้เป็นไปตามกรอบการดำเนินงาน เช่นใดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓

๓) สนับสนุนประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รวมถึงผ่านทางความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการ ในการสร้างอาคารที่ยั่งยืนและทนทานโดยใช้วัสดุท้องถิ่น

เป้าหมายที่ ๑๒ สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการบริโภคและผลิตที่ยั่งยืน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) สนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาในการเสริมความแข็งแกร่งของขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะขับเคลื่อนไปสู่รูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนยิ่งขึ้น

๒) พัฒนาและดำเนินการใช้เครื่องมือเพื่อจะติดตามตรวจสอบผลกระทบของการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่สร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น

๓) ทำให้การอุดหนุนเชื้อเพลิงฟอสซิลที่ไร้ประสิทธิภาพและนำไปสู่การบริโภคที่สิ้นเปลือง มีความสมเหตุสมผล โดยกำจัดการบิดเบือนทางการตลาดโดยให้สอดคล้องสถานะแวดล้อมของประเทศ รวมถึงการปรับโครงสร้างภาษีและเลิกการอุดหนุนที่เป็นภัยเหล่านั้นในที่ยังมีการใช้อยู่ เพื่อให้สะท้อนผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงอย่างเต็มที่ถึงความจำเป็นและเงื่อนไขที่เจาะจงของประเทศกำลังพัฒนาและลดผลกระทบ

ทางลบที่อาจเกิดขึ้นที่จะมีต่อการพัฒนาของประเทศเหล่านั้นในลักษณะที่เป็นการคุ้มครองคนจนและชุมชนที่ได้รับผลกระทบ

เป้าหมายที่ ๑๓ ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) ดำเนินการให้เกิดผลตามพันธกรณีที่ผูกมัดต่อประเทศพัฒนาแล้วซึ่งเป็นภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่มีเป้าหมายร่วมกันระดมทุนจากทุกแหล่ง ให้ได้จำนวน ๑ แสนล้านเหรียญสหรัฐต่อปี ภายในปี ๒๕๖๓ เพื่อจะแก้ปัญหาความจำเป็นของประเทศกำลังพัฒนาในบริบทของการดำเนินการด้านการลดก๊าซเรือนกระจกที่สำคัญและมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน และทำให้งกองทุน Green Climate Fund ดำเนินงานอย่างเต็มที่โดยเร็วที่สุดผ่านการให้ทุน (capitalization)

๒) ส่งเสริมกลไกที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการวางแผนและการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างมีประสิทธิภาพในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และให้ความสำคัญต่อผู้หญิง เยาวชน และชุมชนท้องถิ่นและชายขอบ

เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) เพิ่มความรู้ทางวิทยาศาสตร์ พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัย และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเล โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเลของคณะกรรมการสมุทรศาสตร์ระหว่างรัฐบาล เพื่อจะพัฒนาคุณภาพของมหาสมุทรและเพิ่มพูนให้ความหลากหลายทางชีวภาพในทะเลมีส่วนสนับสนุนการพัฒนาของประเทศกำลังพัฒนามากขึ้น เฉพาะอย่างยิ่งในรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็กและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

๒) จัดให้มีการเข้าถึงทรัพยากรทางทะเลและตลาดสำหรับชาวประมงพื้นบ้านรายเล็ก

๓) เพิ่มพูนการอนุรักษ์และการใช้มหาสมุทรและทรัพยากรเหล่านั้นอย่างยั่งยืน โดยการดำเนินการ ให้เกิดผลตามกฎหมายระหว่างประเทศตามที่สะท้อนใน UNCLOS ซึ่งเป็นกรอบทางกฎหมายสำหรับการอนุรักษ์และการใช้มหาสมุทรและทรัพยากรเหล่านั้นอย่างยั่งยืน ตามที่ระบุในย่อหน้า ๑๕๘ ของเอกสาร The Future We Want

เป้าหมายที่ ๑๕ ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) ระดมและเพิ่มทรัพยากรทางการเงินจากทุกแหล่งเพื่อการอนุรักษ์และการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

๒) ระดมทรัพยากรจากทุกแหล่งและทุกระดับเพื่อสนับสนุนเงินแก่การบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน และจัดหาแรงจูงใจที่เหมาะสมสำหรับประเทศกำลังพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าในการบริหารจัดการ ซึ่งรวมถึงการอนุรักษ์และการปลูกป่า

๓) เพิ่มพูนการสนับสนุนในระดับโลกสำหรับความพยายามที่จะต่อสู้การล่าและการเคลื่อนย้ายชนิดพันธุ์คุ้มครอง รวมถึงโดยการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่น

เป้าหมายที่ ๑๖ ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุม ในทุกระดับ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) เสริมความแข็งแกร่งของสถาบันระดับชาติที่เกี่ยวข้อง โดยรวมถึงกระบวนทางความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อสร้างขีดความสามารถในทุกกระดับ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา เพื่อจะป้องกันความรุนแรงและต่อสู้กับการก่อการร้ายและอาชญากรรม

๒) ส่งเสริมและบังคับใช้กฎหมายและนโยบายที่ไม่เลือกปฏิบัติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
เป้าหมายที่ ๑๗ เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนการเงิน

๒.๑๐.๒ แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

วิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยเป็นผู้เกษตรอินทรีย์ของภูมิภาคอาเซียน บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนภายในปี ๒๕๗๐”

เป้าหมาย คือ สินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทยมีคุณภาพและมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชุมชน ระดับประเทศ และระดับสากล สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและยกระดับรายได้ให้เกษตรกร นำไปสู่ความเป็นอยู่และสุขภาพที่ดีอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย ๔ ประเด็นการพัฒนา ๗ แนวทางการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาศักยภาพการผลิต และการบริหารจัดการตลอดโซ่อุปทานเกษตรอินทรีย์

แนวทางการพัฒนา ๘ แนวทาง คือ

๑) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ตลอดโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ที่เกี่ยวข้อง

๒) เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพด้านเกษตรอินทรีย์ให้กับบุคลากร ผู้นำเกษตรกรในระดับชุมชนและท้องถิ่น

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรความรู้พื้นฐานด้านเกษตรอินทรีย์

๔) พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่เกษตรอินทรีย์ (Young Organic Smart Farmer)

๕) สร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มเกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์

๖) ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตเกษตรอินทรีย์แบบครบวงจร

๗) พัฒนาและยกระดับการผลิต

๘) สนับสนุนการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ของสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์

แนวทางการพัฒนา ๓ แนวทาง คือ

๑) ยกระดับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทยให้เทียบเท่ามาตรฐานเกษตรอินทรีย์ระดับภูมิภาคหรือระดับสากล

๒) ยกระดับการตรวจสอบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

๓) พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรอินทรีย์ (Traceability System)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาการตลาดและสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์

แนวทางการพัฒนา ๕ แนวทาง คือ

๑) ส่งเสริมและเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการส่งออกสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์ในประชาคมอาเซียนและประเทศคู่ค้าที่สำคัญ

- ๓) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าเกษตรอินทรีย์ (Branding) ให้กับผู้ผลิตและผู้ประกอบการ
- ๔) ประชาสัมพันธ์แหล่งผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- ๕) สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์

๒.๑๑ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๑๑.๑ การมอบนโยบายผู้บริหารเพื่อขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบนโยบายและหลักการดำเนินงาน เพื่อขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้รับทราบเป้าหมายและแนวทางการทำงานที่ชัดเจน และร่วมกันขับเคลื่อนการทำงานโดยยึด ๕ ยุทธศาสตร์ และ ๑๕ นโยบายเป็นกรอบในการทำงาน ปรับตัวตามสถานการณ์และเพิ่มทำงานในเชิงรุกมากขึ้น รวมทั้งปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้

กรอบ ๕ ยุทธศาสตร์และ ๑๕ นโยบายสำคัญ ได้แก่

๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ส่งเสริมด้านการตลาดให้กับเกษตรกร และผลักดันให้การผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรมีคุณภาพและมาตรฐานตามที่ตลาดต้องการ โดยเข้าไปบริหารจัดการตลาดให้กับเกษตรกร ร่วมบูรณาการกับกระทรวงพาณิชย์ที่มีภารกิจหน้าที่ดูแลด้านการตลาดโดยตรงร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร ๔.๐ ต้องเร่งพัฒนาแสวงหาและเทคโนโลยีที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยพัฒนาควบคู่กับการวิจัยนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรในการลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

๓) ยุทธศาสตร์ ๓S คือ Safety-Security-Sustainability เป็นยุทธศาสตร์ที่สร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค และสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรอย่างยั่งยืน

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน นอกจากบูรณาการการทำงานร่วมกันภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แล้ว ต้องแสวงหาความร่วมมือจากภายนอก ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ต้องประสานการทำงาน ตั้งเป้าหมายและแนวทางการทำงานร่วมกันให้เกิดความชัดเจน เน้นการทำงานที่เข้าถึงเกษตรกรและประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางศาสตร์พระราชา การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืนสามารถเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรได้เป็นอย่างดี

สร้างความเข้มแข็งให้กับภาคเกษตรกรรม

- ๑) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- ๒) เร่งผลักดันการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตร ให้ทุกหน่วยงานร่วมกันกำหนดเป้าหมายและวางแผนผลักดันมาตรการลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิต ให้สินค้าเกษตรได้มาตรฐานสามารถส่งออกได้อย่างต่อเนื่อง โดยมอบแนวทางการทำงาน ดังนี้

๒.๑) เร่งหามาตรการลดการปลดปล่อยก๊าซมีเทนในการผลิต ที่เกิดขึ้นจากการผลิตทั้งพืช ปศุสัตว์ และประมง ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการหามาตรการต่างๆ เพื่อความพร้อมในการรองรับสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลง

๒.๒) ส่งเสริมการปลูกโกโก้บนพื้นที่ป่า ควรส่งเสริมการผลิตร่วมกับพืชชนิดอื่น ลดการปลูกพืชเชิงเดี่ยว และส่งเสริมการผลิตและแปรรูปให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด ลดการนำเข้า เนื่องจากประเทศไทยต้องนำเข้าโกโก้มูลค่าหลายหมื่นล้านบาท

๒.๓) การปลูกยางพาราในพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิการใช้ที่ดิน (บัตรสีชมพู) ให้การยกย่องประเทศไทยศึกษาการรับรองพื้นที่ดังกล่าวเป็นไปตามมาตรการห้ามนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่เชื่อมโยงการค้าตัดไม้ทำลายป่าของสหภาพยุโรปหรือไม่ และพื้นที่ที่ปลูกไปแล้วต้องผลักดันการลดพื้นที่ปลูก ลด Supply ผลผลิต ออกจากระบบ และจำแนกผลผลิตจากพื้นที่มีเอกสารสิทธิการใช้ที่ดิน (บัตรสีเขียว) และพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ การใช้ที่ดิน (บัตรสีชมพู) ให้ชัดเจน หามาตรการมารองรับและทำความเข้าใจกับเกษตรกร

๒.๔) การผลิตในพื้นที่ ส.ป.ก. ควรได้รับการยกเว้นจากมาตรการห้ามนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่เชื่อมโยงการค้าตัดไม้ทำลายป่าของสหภาพยุโรป เพราะเป็นพื้นที่ที่ภาครัฐออกเอกสารสิทธิ ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ศึกษาความเป็นไปได้ในการขอรับการยกเว้น

๓) ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้การดำเนินนโยบายของกระทรวงให้ทั่วถึง โดยเฉพาะ มาตรการต่างๆ ในด้านการเกษตร เช่น การเลี้ยงสัตว์ การจัดการน้ำ ปุ๋ย ดิน วิธีการปลูก การตัด การเก็บเกี่ยว การใช้พันธุ์พืชที่เหมาะสม เป้าหมายเพื่อให้ผลผลิตมีคุณภาพมาตรฐาน ซึ่งต้องมีคณะทำงานบูรณาการ ด้านการประชาสัมพันธ์ บริหารจัดการและแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน

๔) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้กับเกษตรกรเพื่อเพิ่มคุณภาพและมูลค่าสินค้า โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดตั้ง ศูนย์เทคโนโลยี เกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC) ซึ่งร่วมบูรณาการกับสถาบันอุดมศึกษา ประชาชนท้องถิ่น และองค์กรต่าง ๆ

๕) ส่งเสริมเกษตรปลอดภัย ต้องมีมาตรการที่เหมาะสมในการผลักดันให้การผลิต สินค้าเกษตรทุกชนิดได้มาตรฐานและมีความปลอดภัย

๖) ผลักดันค่าตอบแทนให้กับอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในเบื้องต้นให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการทำงานให้กับอาสาสมัครเกษตรทุกคน

๗) บริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ในสถานการณ์ฤดูฝนให้กรมชลประทาน เตรียมพร้อมรับมือและประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงเพื่อสร้างความอุ่นใจให้กับประชาชน เมื่อเกิดกรณีน้ำท่วมฉุกเฉิน รวมทั้งพื้นที่ที่ได้รับความเสียหายแล้ว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ และรายงาน ให้ผู้บริหารได้รับทราบทันที

๘) เร่งขับเคลื่อน BCG Model ไปสู่การปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายของนโยบาย รัฐบาล เพื่อปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรประเทศไทยไปสู่ ๓ สูง ได้แก่ ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และ รายได้สูง มุ่งเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเกษตรกรเกี่ยวกับเป้าหมายของนโยบาย แนวทางการปฏิบัติ และประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับ

๙) ส่งเสริมความรู้พืชเศรษฐกิจใหม่ผลักดันไทยเป็นครัวโลก กำหนดแผนการทำงาน การส่งเสริมพืชเศรษฐกิจใหม่ที่มีมูลค่าสูง และสนับสนุนเครื่องมือและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างโอกาส ให้กับเกษตรกร ให้ความสำคัญทั้งพืชอาหารคนและพืชอาหารสัตว์ให้มากขึ้น เร่งหาวิธีการเพิ่มผลผลิตพืช อาหารสัตว์ในประเทศเพื่อลดการนำเข้า

๑๐) ผลักดันให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นกระทรวงเศรษฐกิจอย่างแท้จริง ให้ทุกหน่วยงานเร่งขับเคลื่อนภารกิจและนโยบายต่างๆ เพื่อให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ มาตรฐาน

มีมูลค่าสูง เพื่อเพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ยกกระดับภาคการเกษตรให้เป็นภาคเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศต่อไป

๑๑) ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ บริหารและการปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ต่างๆ อย่างเคร่งครัด ให้ข้าราชการทำในสิ่งที่ถูกต้อง เพื่อภาพลักษณ์ที่ดี และเป็นประโยชน์ต่อพี่น้องเกษตรกรและประชาชน

๑๒) ให้ความสำคัญกับเกษตรกรเหมือนคนในครอบครัวเดียวกัน ให้ทุกหน่วยงานร่วมกันบูรณาการกันแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้ดีที่สุด ให้เต็มกำลังความสามารถ
ทรงเกษตรและสหกรณ์ทุกคน

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอประเด็นที่เกี่ยวข้อง

๑) การขับเคลื่อนนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงจะได้ร่วมกันขับเคลื่อน ๕ ยุทธศาสตร์และ ๑๕ นโยบายรวมทั้งนโยบายที่จะมุ่งเน้นดำเนินการในปี ๒๕๖๖ ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปสู่การปฏิบัติแบบบูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการและภาคีเครือข่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

๒) ผลการดำเนินงานตามข้อสั่งการที่เกี่ยวข้อง

- เลื่อนรอบระยะเวลาการเพาะปลูกในพื้นที่ลุ่มต่ำ ๑๐ ทุ่ง โดยได้ส่งแผนการดำเนินงานให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติทราบแล้ว

- การแก้ไขโรคใบด่างในมันสำปะหลัง มีคณะทำงานป้องกันและกำจัดโรคใบด่างมันสำปะหลัง ซึ่งมีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการผลิต เป็นประธานคณะทำงาน

- การดำเนินงานเรื่องคาร์บอนเครดิต ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเผาต่อชั่งข้าวในอนาคต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ตั้งคณะทำงานกำหนดนโยบายขับเคลื่อนคาร์บอนเครดิตสำหรับภาคการเกษตร ซึ่งมีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานคณะทำงาน

๑. ตลาดนำการผลิต เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) รถโมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธะสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขาย เพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ ภายใต้โมเดล “เกษตร-พาณิชย์ทันสมัย”

๒. การสร้างเสริมความเข้มแข็งให้แก่สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยง เครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรอง ในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว(Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถ ช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกรเอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๓. การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers: ASP) เพื่อยกระดับสู่การ ให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยีในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกร แบบครบวงจร

๔. การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิตและแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๕. การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center :AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์ นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

๖. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร ตอบสนองต่อโซ่อุปทาน ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบ เชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

๗. การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอ สำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๘. การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ จากที่ดิน ได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสม ในการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri-Map

๙. การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของ หน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

๑๐. การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึง ให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันท่วงที

๑๑. การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกัน และสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับ การใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทย ให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการ สินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร อันได้แก่โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และ ร้านอาหาร

๑๒. การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้า จากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มี ศักยภาพทางด้านการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้า เกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๑๓. การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทย บนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกร และผู้บริโภค

๑๔. การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑๕. การประกันรายได้เกษตรกร เป็นการประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมันและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒.๑๒ ประเด็นการพัฒนาคาแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๒.๑๒.๑ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ ประกอบด้วย ๔ จังหวัด ได้แก่ นครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร และอุทัยธานี มีขนาดพื้นที่ ทั้งหมด ๒๙,๔๖๗ ตารางกิโลเมตร

ปี ๒๕๖๒ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (Gross Provincial Cluster Product : GPCP) มูลค่า ๒๙๑,๐๕๓ ล้านบาท และมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด เฉลี่ยต่อหัว (GPP per Capita) เท่ากับ ๑๑๒,๘๕๔ ล้านบาท สาขาเศรษฐกิจหลักที่สำคัญ ภาคบริการ มีมูลค่า ๑๒๘,๖๒๓ ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๔๔.๑๙ ภาคการเกษตร มีมูลค่า ๘๑,๓๐๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๙๓ และภาคอุตสาหกรรม ๘๑,๑๒๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๘๗ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดประกอบด้วย ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน ที่มีพื้นที่เพาะปลูก ๕,๖๗๕,๕๓๕ ไร่ มูลค่าการผลิต ๓๓,๔๙๒ ล้านบาท และมีผลผลิตต่อไร่เท่ากับ ๖๙๘ กิโลกรัม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวชะลอตัวอย่างต่อเนื่องจากสถานการณ์โควิด-๑๙ โดยในปี ๒๕๖๓ จำนวนนักท่องเที่ยวของทั้งกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ มีจำนวน ๒,๔๓๖,๓๖๖ คนลดลงจากปี ๒๕๖๒ จำนวน ๔,๓๘๐,๔๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๓๘ รายได้จากการท่องเที่ยว ปี ๒๕๖๓ มีมูลค่า ๔,๔๔๓ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๒ มูลค่า ๘,๔๙๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๖๙ ซึ่งแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ มีแผนงาน/โครงการหลักในภาพรวม จำนวน ๓ โครงการ มูลค่าเท่ากับ ๓,๐๗๐.๒๓ ล้านบาท จำแนกตาม ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ การผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมฐานชีวภาพ ส่งเสริมการตลาดด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีตลอดห่วงโซ่อุปทาน มูลค่า ๑,๔๑๘.๘๕ ล้านบาท ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน ปลอดภัย และยั่งยืนยกระดับสู่สากล มูลค่า ๑,๔๒๒.๓๒ ล้านบาท และประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมการค้า การลงทุน โครงข่ายคมนาคม และ สิ่งอำนวยความสะดวก รองรับการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภูมิภาค มูลค่า ๒๒๙.๐๕ ล้านบาท

เป้าหมายการพัฒนา “ยกระดับสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีนวัตกรรม แหล่งอุตสาหกรรมฐานชีวภาพเสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวและบริการเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนเชื่อมโยงเศรษฐกิจภูมิภาคสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ

๑. พัฒนาการบริหารจัดการน้ำ และส่งเสริมระบบโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาผลผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน ครบวงจรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี

๒. พัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูป และอุตสาหกรรมฐานชีวภาพให้เติบโตอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

๓. ยกระดับแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวยกระดับให้ได้มาตรฐาน ปลอดภัยเป็นที่ยอมรับ

๔. พัฒนาและยกระดับการเชื่อมโยงโครงข่ายโลจิสติกส์ และส่งเสริมการค้าการลงทุน

ประเด็นการพัฒนาและแนวทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ มีประเด็นการพัฒนา ๓ ประการ และแนวทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ การผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมฐานชีวภาพ ส่งเสริมการตลาดด้วยนวัตกรรม และเทคโนโลยีตลอดห่วงโซ่อุปทาน มีแนวทางการพัฒนา ๕ แนวทาง คือ

๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำ และระบบบริหารจัดการน้ำ เพื่อรองรับการผลิตด้านการผลิตเกษตร อุตสาหกรรม การขนส่ง ระบบโลจิสติกส์ ด้านการค้า การลงทุน

๒) พัฒนาระบบการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรปลอดภัยให้ได้มาตรฐานตามความเหมาะสมของพื้นที่ (Zoning)

๓) ยกระดับคุณภาพชีวิตบุคลากรด้านการเกษตร

๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการผลิต การแปรรูป การค้าและการตลาดสินค้าเกษตรของกลุ่มจังหวัด

๕) เพิ่มช่องทางและส่งเสริมการผลิต การค้าและการตลาดให้กับสินค้าเกษตร ตลอดจนการแปรรูปปรับให้เข้ากับวิถีใหม่ (New normal) โดยเฉพาะการปลูกพืชสมุนไพรสำคัญ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน ปลอดภัยและยั่งยืนยกระดับสู่สากล มีแนวทางการพัฒนา ๕ แนวทาง คือ

๑) พัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว และเส้นทางการเชื่อมการท่องเที่ยว ตามมาตรฐานการท่องเที่ยว

๒) พัฒนาสินค้า บริการ และปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวให้ได้ระดับมาตรฐาน

๓) พัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

๔) พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรด้านท่องเที่ยว

๕) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด

ภาคเหนือตอนล่าง ๒

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมการค้า การลงทุน โครงข่ายคมนาคม และสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภูมิภาค มีแนวทางการพัฒนา ๕ แนวทาง คือ

๑) เสริมสร้างความร่วมมือด้านการค้า การลงทุนทั้งในและระหว่างประเทศ

๒) พัฒนาส่งเสริมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ ให้เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์และการคมนาคมในพื้นที่อย่างยั่งยืน

๓) สร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าและบริการ

๔) พัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านดิจิทัล นวัตกรรมและเทคโนโลยี

๕) เพิ่มช่องทางรายได้จากการค้าการลงทุน

๒.๑๒.๒ แผนพัฒนาจังหวัดอุทัยธานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

จังหวัดอุทัยธานีเป็นจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ มีพื้นที่ ๔,๒๐๖,๔๐๔ ไร่ เป็นพื้นที่ป่า ๒,๑๓๖,๗๔๑ ไร่ เป็นพื้นที่ทางการเกษตร ประมาณ ๑,๖๒๗,๑๐๑ ไร่ และนอกพื้นที่เกษตร ๔๔๒,๕๖๒ ไร่ อาชีพหลัก คือ เกษตรกรรม พืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่เพาะปลูก ๕๑๐,๑๗๔ ไร่ ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง มีพื้นที่เพาะปลูกรวม ๗๓๖,๐๘๘๙ ไร่ สัตว์เศรษฐกิจ ได้แก่ โค กระบือ และปลาแรด ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒๕,๓๐๕ ล้านบาท ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว ๙๑,๕๗๘ บาท/คน เป็นลำดับที่ ๑๑ จาก ๑๗ จังหวัดของภาคเหนือ และลำดับที่ ๕๑ ของประเทศ

ด้านเกษตร การใช้ประโยชน์ที่ดิน หากพิจารณาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ พบว่า เป็นเนื้อที่ป่า มากที่สุด ๒,๑๓๖,๗๔๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๗๙ รองลงมาคือ พืชไร่ ๗๖๓,๓๖๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๔ ที่นา ๖๔๖,๘๕๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓๗ ไม้ผลและไม้ยืนต้น ๑๑๖,๒๐๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๗๖ ในขณะที่ เนื้อที่อื่นๆ ๘๙,๔๙๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๒ และเนื้อที่นอกภาคเกษตร ๔๔๒,๕๖๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕๒ จากเนื้อที่ทั้งหมด ๔,๒๐๖,๔๐๔ ไร่ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการใช้ประโยชน์ในภาคเกษตรค่อนข้างคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ในขณะที่ เนื้อที่ใช้ประโยชน์นอกภาคเกษตร มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ เนื้อที่ป่าไม่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมูลค่าทางเศรษฐกิจด้านการเกษตร ภาคการเกษตรเป็นภาคหนึ่งที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดอุทัยธานีปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดแบบปริมาณลูกโซ่ (ปีอ้างอิง พ.ศ.๒๕๕๕) ในสาขาเกษตรกรรมการล่าสัตว์การป่าไม้และสาขาการประมงอยู่ที่ ๔,๕๒๗ ล้านบาท จังหวัดอุทัยธานีมีการผลิตข้าวมากกว่าสินค้าเกษตรอื่นๆ รองลงมา คือ อ้อยโรงงานและมันสำปะหลัง สินค้าเกษตรรอง ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และสับปะรดโรงงาน

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดอุทัยธานี (ระยะ ๕ ปี) “เมืองเกษตรปลอดภัยท่องเที่ยวเชิงนิเวศสุขใจ สังคมอุทัยผาสุก”

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดอุทัยธานี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ยกระดับมาตรฐานการผลิตเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ ให้มีมูลค่าเพิ่ม เป้าหมายการพัฒนา

- ๑) ผลผลิตการเกษตรได้คุณภาพมาตรฐาน
- ๒) พัฒนาระบบการผลิตเกษตรอินทรีย์ให้สู่ระบบเกษตรอินทรีย์
- ๓) ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน
- ๔) ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและระบบขนส่งทางการเกษตร และ
- ๕) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ

แนวทางการพัฒนา (Value Chain) มี ๑๐ แนวทาง คือ

- ๑) พัฒนาปัจจัยพื้นฐานด้านการเกษตรและพัฒนาเกษตรกรและปัจจัยพื้นฐานด้านการเกษตร ทั้งโครงสร้างพื้นฐานและบริหารจัดการน้ำ เพื่อการเกษตรและอุปโภค-บริโภค อย่างมีแบบแผนและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด
- ๒) พัฒนาความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกร และสร้างการเชื่อมโยงเครือข่ายการรวมกลุ่มเกษตรกร
- ๓) จัดระบบโซนนิ่ง (Zoning) พื้นที่เกษตร บูรณาการครบวงจร และเชื่อมโยงกับผู้ซื้อ/ผู้บริโภค
ขั้นสุดท้าย
- ๔) สร้างมูลค่าเพิ่ม สินค้าตัวบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) และสินค้าอัตลักษณ์ (กระป๋องลุ่มน้ำ สะแกกรัง ไก่สามดำ ปลาแรด)
- ๕) พัฒนาระบบการผลิตเกษตรยั่งยืน ระบบเกษตรและพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ให้มีความหลากหลายและลดต้นทุนการผลิต
- ๖) พัฒนานวัตกรรมสินค้าเกษตรสู่สินค้าที่มีมูลค่าสูง
- ๗) แปรรูปผลผลิตเกษตรสู่อาหารที่ตอบสนองกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ขยายสู่ตลาด ผู้บริโภคขั้นสุดท้ายและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๘) พัฒนาระบบโลจิสติกส์ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๙) ส่งเสริม และพัฒนาพืชสมุนไพรแบบครบวงจร โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อใช้ประโยชน์ และ

สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว สุขภาพ

๑๐) พัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์ทั้งสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ สินค้าตัวบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) และสินค้าอัตลักษณ์

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ สร้างคุณค่าด้านการท่องเที่ยวควบคู่วิถีชีวิตอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของจังหวัดสู่สากล

เป้าหมายการพัฒนา เมืองรองที่เป็นเป้าหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา (Value Chain) มี ๖ แนวทาง คือ

๑) พัฒนาระบบข้อมูลการท่องเที่ยวทุกประเภทอย่างเป็นระบบครบวงจร

๒) พัฒนา ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวทุกประเภทแบบครบวงจร

๓) พัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนสินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยว

๔) พัฒนามูลค่าเพิ่มและนวัตกรรมการท่องเที่ยว (Smart Tourism)

๕) เพิ่มประสิทธิภาพการทำการตลาดด้านท่องเที่ยวเชิงรุก

๖) บูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเสริมสร้างความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อย

เป้าหมายการพัฒนา

๑) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความมั่นคงและปลอดภัย

๒) ประชาชนได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตตลอดทุกช่วงวัย

๓) ประชาชนมีรายได้จากการประกอบอาชีพอย่างพอเพียงและยั่งยืน

๔) มีระบบสวัสดิการและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงสวัสดิการ

ของภาครัฐอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง

๕) ผู้สูงอายุสามารถดูแลตนเอง สามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

๖) ทุกภาคส่วนมีการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และขยายผลโครงการ

อันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้งในระดับหน่วยงานและชุมชน

แนวทางการพัฒนา (Value Chain) มี ๗ แนวทาง คือ

๑) การพัฒนาสุขภาวะทั้งด้านกายและจิต ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงระบบสวัสดิการของภาครัฐอย่างมีคุณภาพและทั่วถึงและสามารถดูแลและร่วมเฝ้าระวัง ตลอดจนป้องกันโรคระบาด/โรคติดต่อได้

๒) การพัฒนาทักษะชีวิตตลอดทุกช่วงวัย ให้มีความเท่าทันต่อกระแสบริโภคนิยมและอิทธิพลของ Social Media

๓) การจัดการแรงงานในพื้นที่ ทั้งในเรื่องส่งเสริมการมีงานทำ และคุ้มครองแรงงานนอกระบบ

๔) ส่งเสริมพัฒนาอาชีพ/รายได้ ทั้งในเรื่องทักษะฝีมือแรงงานและความเป็นผู้ประกอบการ

๕) สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเสริมความปลอดภัยทางถนน และระบบการขนส่งสาธารณะให้ได้มาตรฐาน รวมถึงจิตสำนึกในการลดอุบัติเหตุ อุบัติภัยให้กับประชาชน

- ๖) พัฒนาระบบสวัสดิการและบริหารจัดการกองทุนร่วมสวัสดิการภาครัฐและชุมชนที่หนุนเสริมช่วยเหลือประชาชนและนำสู่สังคมแห่งการพึ่งตนเองในระดับตำบล
- ๗) การเตรียมความพร้อมการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศอย่างสมดุล แบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

เป้าหมายการพัฒนา

- ๑) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมบูรณ์และยั่งยืน
- ๒) ประชาชนมีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา ฟื้นฟู ป้องกัน และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- ๓) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานเพื่อลดการใช้พลังงานสิ้นเปลืองในภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคที่อยู่อาศัย และสถานที่ราชการ

แนวทางการพัฒนา (Value Chain) มี ๗ แนวทาง คือ

- ๑) พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม และการอนุรักษ์พลังงาน
- ๒) พัฒนาเมืองที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ๓) ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน เพื่อให้มีการใช้เทคโนโลยีพลังงานทดแทน
- ๔) ส่งเสริมให้ประชาชนทำวนเกษตรหรือเกษตรกรรมยั่งยืน ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๕) พัฒนาการบริหารจัดการขยะและน้ำเสียแบบครบวงจร
- ๖) สร้างกลไกการขับเคลื่อนการสร้างระบบการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๗) สร้างจิตสำนึก การบริหารจัดการทรัพยากรประมงให้ชุมชน กำหนดเขตอนุรักษ์ สร้างแหล่งที่อยู่อาศัย และเพิ่มปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำให้เป็นแหล่งขยายพันธุ์